

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van Haarlem
cc. Commissie Samenleving

Datum 19 februari 2021
Ons kenmerk 2021/06
Contactpersoon N. Kraaijeveld
Doorkiesnummer 023-511 5273
E-mail nkraaijeveld@haarlem.nl
Kopie aan Mevrouw E. van Wijk
Onderwerp Terugblik nieuwe Wet verplichte GGZ (Wvggz) Haarlem januari-december 2020

Geacht college,

De gemeente heeft sinds de transitie van de zorg in 2015 van het Rijk naar de gemeente, een belangrijke rol gekregen om zorg en ondersteuning in de wijk dichterbij mensen met een (ernstige) psychische aandoening te organiseren. In 2017 heeft de gemeente Haarlem hiervoor een actieprogramma opgesteld.

De Participatieraad is zeer betrokken bij dit thema en heeft in 2018 en 2019 aandacht gevraagd voor de problemen van deze kwetsbare inwoners. In 2018 door een ongevraagd advies uit te brengen over *Haarlemmers in (acute) zorgnood*. In oktober 2019 is een netwerkconferentie over *Mensen met verward gedrag* georganiseerd.

Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen hebben de afgelopen jaren geleid tot veranderingen binnen de geestelijke gezondheidszorg. In oktober 2018 dienden de gemeenten te beschikken over een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag; ondersteuning in de wijk van mensen met een psychische aandoening. In 2020 is de oude wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen BOPZ *) vervangen door twee nieuwe wetten. De Wet Zorg en Dwang en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz). In deze laatste wet heeft de rechter de bevoegdheid om een zorgmachtiging voor verplichte zorg af te geven. De gemeente in casu de burgemeester heeft een belangrijke en nieuwe rol gekregen in het opleggen van een crisismaatregel in een crisissituatie bij verplichte zorg. Voordat deze crisismaatregel kan worden opgelegd moet(-en) de burgemeester/wethouders en/of ambtenaren, de betrokkene horen. In Haarlem doet de burgemeester dit zelf, er zijn 250 crisismaatregelen opgelegd waarvan 218 keer is gehoord (87%), landelijk is het percentage 53%.

*) In de BOPZ werden kwetsbare mensen als één groep gezien. In 2020 is deze wet vervangen door twee nieuwe wetten: *de Wet Zorg en Dwang* voor mensen met psychogeriatrische problematiek, dementie en/of een verstandelijke beperking. *De nieuwe Wvggz* is alleen voor mensen met psychiatrische problematiek.

In de veiligheidsregio Kennemerland werken gemeenten met ieder hun eigen verantwoordelijkheid goed samen. De uitvoering en implementatie van de crisismaatregel is (zoveel mogelijk) uniform geregeld. Dat zorgt voor veel duidelijkheid bij de partners. Dit laatste is zeker niet in iedere veiligheidsregio het geval. De gemeente Haarlem en de veiligheidsregio Kennemerland doen het dus goed, dat is een compliment waard. Vooral ook omdat de pandemie COVID-19, in 2020 een extra complicatie was in de uitvoering van de nieuwe Wvggz.

Opmerkingen en vragen

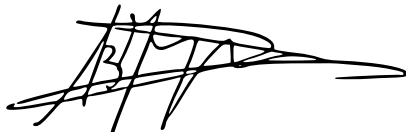
Op 2 februari jl. is de evaluatie van de Wvggz 2020 met de participatieraad besproken. De participatieraad wil graag haar vragen en opmerkingen naar aanleiding van deze evaluatie, aan het college voorleggen.

1. Gezien de goede samenwerking binnen de veiligheidsregio in 2020, is besloten om geen regiocoördinator voor 2021 te benoemen. De structurele taken worden nu tussen de gemeentes onderling verdeeld. De participatieraad vraagt zich af of het hiervoor niet té vroeg is. Kan de uitvoering op dit moment wel zonder de aansturing door een regiocoördinator? Om een goede uitvoering van de crisismaatregel te blijven continueren moeten de taken tussen de gemeentes helder en transparante zijn belegd. De participatieraad wil graag over de borging van de uitvoering van deze taken, geïnformeerd worden.
2. In Haarlem zijn er 250 crisismaatregelen opgelegd, in hoeveel gevallen heeft dit geleid tot gedwongen zorg aan huis en/of een gedwongen opname?
3. In voorgaande jaren was er sprake van een stijgende lijn van gedwongen opnames van Haarlemmers. Heeft deze trend zich met de nieuwe wet in 2020 voortgezet?
4. Door COVID-19 is een heldere nulmeting van de nieuwe crisismaatregel niet mogelijk. Is al enigszins duidelijk welke invloed COVID-19 heeft op het aantal opgelegde crisismaatregelen?
5. Is er informatie beschikbaar over *welke* ondersteuning er is geweest voor de psychisch kwetsbaren en hun familieleden en hoe dit is verlopen? Wie waren hier bij betrokken?
6. Zijn er al cijfers over de inzet van de patiënt- en/of familievertouwenspersoon?
7. Zijn er over 2020 cijfers bekend over zelfdoding in Haarlem?
8. In juni 2018 is de voortgangsrapportage verschenen over het "Actieprogramma Verbetering aanpak rond mensen met verward gedrag". In deze rapportage wordt aangegeven dat onderdelen van de aanpak structureel geborgd zullen worden in de plannen voor het Sociale Domein. Onze vraag is welke onderdelen dit betreft en op welke wijze de aanpak voor mensen met verward gedrag zal worden geborgd in de Sociale Basis 2021 (voorheen Sociaal Domein)?
In het verlengde hiervan nog een laatste vraag: de Wvggz heeft nieuwe inzichten en ervaringen opgeleverd, worden deze in de nieuwe Sociale Basis ook meegenomen?

Tot slot

Graag zien wij uw reactie tegemoet en zouden het bijzonder op prijs stellen om betrokken te worden bij de vervolg aanpak van de Wvggz.

Met vriendelijke groet,

Andre Jurjus
Voorzitter Participatieraad Haarlem